

	โรงพยาบาลบ้านคา หน่วย คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล วิธีปฏิบัติที่ WI-IC-002	หน้า 2/9 ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 2 วันที่เริ่มใช้ 1 ตุลาคม 2564
<p>การปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน</p> <p>ก่อนการทำหัตถการที่เสี่ยงต่อการได้รับอุบัติเหตุจากเชื้อที่มีความรุนแรง</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดสิ่งแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยโดยให้แสงสว่างในหน่วยงานควรมีค่าความเข้มของแสงสว่าง 200 ลักซ์ บริเวณที่จัดเตรียมอุปกรณ์ในการทำหัตถการต้องกำหนดเป็นเขตสะอาด และบริเวณที่ทำการมีพื้นที่กว้างขวางเพียงพอ หัตถการที่มีการใช้ของมีคุณต้องเตรียมอุปกรณ์ให้ครบ และวางไว้บริเวณที่สามารถหยิบจับได้สะดวก การใช้ของมีคุณหลายชนิดในระหว่างการทำหัตถการควรจัดวางไว้ในบริเวณที่ผู้ทำการสามารถเห็นได้ชัด เช่น วางบนรถเข็น เป็นต้น การจัดบริเวณที่ทิ้งของมีคุณต้องจัดให้อยู่ใกล้จุดที่สะดวกในการใช้และสามารถทิ้งของมีคุณได้ทันที หากมีการนำของมีคุณกลับมาใช้ซ้ำ ให้กำหนดสถานที่ร่องรับและ เก็บอย่างปลอดภัยหลังจากใช้งานแล้ว ประเมินผู้ป่วยก่อนทำการ หากผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือหรือผู้ป่วยสับสนให้ขอความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน หรือญาติผู้ป่วยในการทำให้ผู้ป่วยสงบ หรือผูกมัดหากมีความจำเป็น ชี้แจงผู้ป่วยและญาติให้ทราบถึงหัตถการที่จะทำและขอความร่วมมือจากผู้ป่วยไม่ให้ดั้นขณะทำการ สวมถุงมือทุกรั้งที่ทำการ ที่มีการใช้เชื้อที่มีความรุนแรง เช่น การให้สารน้ำ และ การเจาะเลือดเป็นต้น การใช้ยาชนิดบรรจุหลอด ควรมีการป้องกันการถูกหลอดแก้วบาดมือขณะหักหลอดยา โดยใช้ก็อชหรือสำลี ปราศจากเชื้อร่องมือก่อนหักหลอดแก้วบรรจุยา <p>ขณะทำการที่เสี่ยงต่อการได้รับอุบัติเหตุจากเชื้อที่มีความรุนแรง</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดลำดับการปฏิบัติงาน การใช้เชื้อที่มีความรุนแรง เพื่อป้องกันความสับสนในการใช้ของมีคุณ และป้องกันอุบัติเหตุอันจะเกิดทั้งแก้ผู้ปฏิบัติงานและผู้ร่วมงาน ขณะปฏิบัติหัตถการที่ใช้เชื้อที่มีความรุนแรง ผู้ปฏิบัติต้องมีสติและไม่ควรละสายตาจากบริเวณตำแหน่งที่ทำการ ขณะถือเชื้อที่มีความรุนแรงให้ระวังการชน กระแทก กระแทกจากบุคคลที่อยู่ใกล้เคียง ไม่ส่งเชื้อ หรือ ของมีคุณด้วยมือต่อมือโดยตรง ให้วางบนรถเข็นหรือบริเวณที่จัดไว้ เมื่อมีการนำของมีคุณกลับคืน ไว้บนรถเข็นเพื่อป้องกันการสูญเสีย หลีกเลี่ยงการสวมปลอกเชื้อที่มีความรุนแรงโดยการใช้มือจับปลอกเชื้อ กรณีไม่ใช่ทิ้งเชื้ออยู่ใกล้หรือไม่สะดวกทั้ง อาจจำเป็นต้องสวมปลอกเชื้อที่มีความรุนแรง ต้องสวมโดยใช้เทคนิคเมื่อเดียว หากหัตถการนั้นมีความจำเป็นจะต้องใช้เชื้อที่มีความรุนแรง เช่น การฉีดยาชา ให้สวมปลอกเชื้อที่มีความรุนแรงโดยใช้เทคนิคเมื่อเดียว หรือทำให้ปลอกเชื้อติดแผ่นโดยใช้มือเดียว 		

 โรงพยาบาลบ้านค่า หน่วย คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล วิธีปฏิบัติที่ WI-IC-002	หน้า 3/9 ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 2 วันที่เริ่มใช้ 1 ตุลาคม 2564
แนวทางการป้องกันอุบัติเหตุจากของเหลว หรือ ของมีค่า	
1. การฉีดยาและการเจาะเลือด <p>สวมถุงมือทุกครั้ง ห้ามสวมปลอกเข็มโดยใช้มือจับ หากมีความจำเป็นต้องสวมปลอกเข็มต้องใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือช่วยจับปลอกเข็มให้ตรงอยู่กับที่ หากไม่จำเป็นต้องสวมปลอกเข็มให้ทิ้งเข็มที่ใช้แล้วลงในภาชนะที่เข้มไม่สามารถแห้งหลุดผ่านได้แล้วเก็บรวบรวมนำไปทำลายเชือ</p>	
2. การเย็บแผล <ol style="list-style-type: none"> ไม่จับเข็มด้วยมือโดยตรงให้ใช้คิมจับเข็ม (needle holder) จับทุกครั้ง ขณะเย็บแผลไม่ใช้นิ้วมือข้างหนึ่งกดแผลไว้แล้วเย็บผ่านระหว่างนิ้วมือการใช้คิมคิบ (forceps/ sponge forceps) แทนนิ้วมือกด โดยเฉพาะการเย็บแผลที่อยู่ลึกต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ระหว่างที่มีการใช้เข็มเย็บแผล ขณะพักให้่อนปลายเข็มโดยใช้คิมจับเข็มบริเวณใกล้กับปลายเข็มคร่าวไว้ การใส่ใบมีด ให้ใช้คิมจับใบมีดสวมเข้ากับด้ามมีด 	
3. ของมีค่าอื่น ๆ เช่น ใบมีด กรรไกร เข็ม แผ่นสไลด์/ขาดแก้วแทก <ol style="list-style-type: none"> ห้ามส่องของมีคามาจากมือคนหนึ่งไปสู่มืออีกคนหนึ่งโดยตรง ห้ามวางหรือหมายส่วนแผลมอมเขี้ยว หรือยื่นออกมานอกภายนอกของรับ ทิ้งใบมีดที่ใช้แล้วลงในภาชนะสำหรับทิ้งของมีค่า 	
4. หลอดยา Ampule <ol style="list-style-type: none"> หักหลอดยา โดยใช้ผ้าสะอาดหรือสำลีสะอาดดรอฟเพื่อป้องกันเศษแก้วที่มีชำนาญ บาดมือ ทิ้งหลอดยาที่ใช้แล้วในภาชนะที่ไม่สามารถแห้งหลุดได้ 	
5. หลอดยีมาโตคริต <ol style="list-style-type: none"> ต้องทิ้งในภาชนะที่ทิ้งของมีค่า ห้ามทิ้งของมีค่าหรือของเหลวลงในถังขยะหรือถุงขยะสีดำ ระมัดระวังการปักหลอดยีมาโตคริต บนดินน้ำมันซึ่งอาจแตกหักหรือโคนหลอดยีมาโตคริต ที่อาจมีแตกหักค้างอยู่ในดินน้ำมันためือได้ 	
6. การเก็บรวบรวมเครื่องมือ <ol style="list-style-type: none"> เมื่อสิ้นสุดการใช้ต้องเก็บอย่างระมัดระวัง โดยใช้อุปกรณ์ยิบจับแทนการใช้มือและสวมถุงมือก่อนหยิบจับทุกครั้ง หน่วยงานที่ใช้เครื่องมือที่มีความเหลว ให้แยกเครื่องมือเหลวออกจากเครื่องมือให้ชัดเจน เพื่อความสะอาดและปลอดภัยในการล้างทำความสะอาด 	

7. การเก็บและรวบรวม Specimen ส่งตรวจ

- ต้องสมดุลเมื่อทุกครั้งที่สัมผัสสิ่งส่งตรวจ
- บรรจุสิ่งส่งตรวจในภาชนะที่ปิดฝาปิดมิดชิด
- ห้ามวางสิ่งส่งตรวจหรืออุปกรณ์ที่ปนเปื้อนสิ่งส่งตรวจบนโต๊ะการพยาบาล

8. กรณีถุงมือให้การพยาบาล / ตรวจรักษาร่วม

- ให้ถอดถุงมือคู่เดิมทึ้งและล้างมือด้วยน้ำและน้ำยาฆ่าเชื้อทันที เช็ดให้แห้งแล้วค่อยใช้ถุงมือคู่ใหม่

9. การทิ้งเข็มและของมีคุณ

- ปลดเข็มฉีดยาหรือใบมีดออกจากด้ามมีด โดยใช้ clamp หรือใช้อุปกรณ์สำหรับปลดเข็ม
- ทิ้งเข็ม ใบมีดและของมีคุณที่ใช้แล้วลงในภาชนะสำหรับทิ้งเข็มและของมีคุณที่ป้องกัน
- ห้ามวางหรือหมายส่วนแหลมคมของเข็มขึ้น หรือยืนอุกมานอกภาชนะรองรับ

10. ภายนะที่ทิ้งเข็มหรือของมีคุณ

- ภายนะที่ทิ้งเข็มและของมีคุณต้องมีขนาดเหมาะสม กับอุปกรณ์ของมีคุณ และต้องเป็นภายนะที่เข้มและของมีคุณไม่สามารถแตกหัก
- วางภายนะรองรับเข็มและของมีคุณไว้ในที่ปลอดภัย มองเห็นได้ง่ายและมือเอื้อมถึง ซึ่งผู้ใช้สามารถทิ้งได้ทันที ไม่ว่างบนพื้น
- บรรจุเข็มหรือของมีคุณเกิน 3 ใน 4 ของภายนะ เมื่อบรรจุถึงระดับที่กำหนดแล้วให้ปิดฝาและปิดผนึกก่อนนำไปทำลาย
- การทิ้งเข็มและของมีคุณไม่ควรให้มือหรือนิ้วเข้าไปในภายนะ
- การนำเข็มและของมีคุณไปกำจัดต้องมีเส้นทางการเดินทางที่สะอาดและปลอดภัย
- ตรวจสอบภายนะที่ทิ้งเข็มและของมีคุณ หากพบว่าล้นให้เปลี่ยนภายนะใหม่
- ตรวจสอบเข็มหรือของมีคุณที่ล้นหรือตกอยู่บริเวณรอบ ๆ ภายนะ หากพบให้ใช้คีมเพื่อนำไปใส่ภายนะทิ้งเข็ม หรือของมีคุณ
- ปิดผนึกภายนะที่บรรจุเข็มและของมีคุณซึ่งเต็มแล้วนำไปไว้ในบริเวณที่ปลอดภัย
- หลังปิดภายนะแล้วห้ามเปิดเพื่อเทเข็มและของมีคุณทิ้งแล้วนำกลับไปใช้ซ้ำหรือนำไปจำหน่าย
- ควบคุมการจัดการมูลฝอยที่เป็นของมีคุณอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยต่อประชาชนที่อาจได้รับอุบัติเหตุ และไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

 โรงพยาบาลบ้านค่า หน่วย คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล วิธีปฏิบัติที่ WI-IC-002	หน้า 6/9 ฉบับที่ 1 แก้ไขครั้งที่ 2 วันที่เริ่มใช้ 1 ตุลาคม 2564
<p>10. กรณีประเมินแล้วว่าบุคลากรมีปัจจัยเสี่ยงและต้องได้รับยา บุคลากรยินยอมจะเลือดแต้มเมื่อรับยาด้านไวรัส ให้เจ้าเลือดเจ้าหน้าที่ทันที หรือไม่เกิน 72 ชั่วโมงหลังได้รับอุบัติเหตุ เพื่อตรวจหา Anti HIV, Anti HBs, HBsAg และเจ้า Anti HIV ซ้ำ เดือนที่ 3 เดือนที่ 6 และ 1 ปี หรือตามวิจารณนของแพทย์ และให้เข็นใบยินยอมไม่รับการรักษาด้วยยาด้านไวรัสเอดส์ ไว้ด้วย และพิจารณา.rรักษาตามความเหมาะสม</p> <p>11. กรณีผลการตรวจเลือดของบุคลากรเป็นบวกตั้งแต่แรก แสดงว่าบุคลากรติดเชื้อ HIV ก่อนได้รับอุบัติเหตุให้การดูแลรักษาเหมือนผู้ป่วยติดเชื้อ HIV อีนทั่วไป ในกรณีที่ผลเลือดที่เจ้าภายนใน 72 ชั่วโมงแรกหลังเกิดอุบัติเหตุเป็นลบ แต่การเจ้าเลือดครั้งต่อมาเป็นบวก แสดงว่าบุคลากรนั้นได้รับเชื้อจากการได้รับอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงาน</p> <p>สูตรยาด้านไวรัสที่ใช้ในการรักษา</p> <p>สูตรยาที่ใช้และการได้รับภายใน 2-24 ชม. คือ</p> <p>TDF : Tenofovir 300 mg 1x1 วันละครั้ง</p> <p>3TC : Lamivudine 150 mg 1x2 ทุก 12 ชั่วโมง</p> <p>LPV/r : Lopinavir / ritonavir 200/50 2x2 ทุก 12 ชั่วโมง</p>	

แนวทางการปฏิบัติเมื่อบุคลากรได้รับอุบัติเหตุจากของมีคม สัมผัสสารคัดหลังของผู้ป่วยขณะปฏิบัติงาน

